

KHARAZMI UNIVERSITY

Research in Sport Management and Motor Behavior

Print ISSN: 2252-0716 - Online ISSN: 2716-9855

The Decision To Take Advantage Of The Opportunity By Emphasizing The Role Of The Entrepreneur In Sports Businesses

Hiwa Bahramfard¹ Ghodratollah Bagheri Ragheb^{2*} Asadullah Kordnaeij³ Ali saberi⁴

1. Department of Sports Management, Faculty of Management and Accounting, Farabi School, University of Tehran, Tehran, Iran.
2. Department of Sports Management, Faculty of Management and Accounting, Farabi School, University of Tehran, Tehran, Iran.
3. Department of Strategic Management, Faculty of Management and Economics, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.
4. Department of Sports Management, Faculty of Management and Accounting, Farabi School, University of Tehran, Tehran, Iran.

corresponding author: Ghodratollah Bagheri Ragheb, ghbagheri@ut.ac.ir

CrossMark

ARTICLE INFO

Article type

Research Article

Article history

Received: 2024/06/26

Revised: 2025/02/12

Accepted: 2025/04/18

KEYWORDS:

Opportunity Exploitation, Personality Trait, Entrepreneurial Personality, Entrepreneurship in Sports, Sports Business.

How to Cite:

Hiwa Bahramfard, Ghodratollah Bagheri Ragheb, Asadullah Kordnaeij, Ali saberi. **The Decision To Take Advantage Of The Opportunity By Emphasizing The Role Of The Entrepreneur In Sports Businesses**, *Research in Sport Management & Motor Behavior*, 2025; 15(29): 252-279

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Given the rapid pace of technological changes, any business that fails to adapt to environmental changes will undoubtedly fall behind in the competition. Therefore, in order to take advantage of emerging opportunities, entrepreneurs must make decisions in the shortest possible time. This makes entrepreneurial decision-making more complex and challenging. Accordingly, the present study aimed to investigate opportunity exploitation decisions with an emphasis on the role of entrepreneurial personality in sports businesses.

Methodology: This research employed a mixed-methods approach and is classified as developmental-applied in terms of its objective. In the first step, through meta-synthesis of 32 scholarly articles, 36 indicators were identified. In the second step, using thematic analysis of interviews with academic experts, 36 indicators were extracted, of which 27 were confirmed through the Delphi method. In the third step, narrative inquiry was used to explore the lived experiences of six entrepreneurial leaders in the field of sports, leading to the identification of 34 themes.

Findings: Based on the results, after integrating the three stages, 44 indicators were classified into seven dimensions. The validity and appropriateness of these dimensions were confirmed using the t-test and the four criteria of coherence, comprehensibility, generalizability, and control.

Conclusion: The findings suggest that entrepreneurial personality significantly contributes to improving decision-making regarding opportunity exploitation in sports and reducing environmental risk. This is achieved through the development of seven **key roles:** self-efficacy, autonomy, risk-taking, personal traits, creativity, perseverance, entrepreneurial networking, and entrepreneurial skills and experience.

Published by Kharazmi University, Tehran, Iran. Copyright(c) The author(s) This is an open access article under the

CC BY-NC license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

<https://jrsm.khu.ac.ir/>

252

پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی

تصمیم به بهره‌برداری از فرصت با تأکید بر نقش شخصیت کارآفرین در کسب‌وکارهای ورزشی

هیوا بهرام‌فرد^۱ قدرت‌الله باقری راغب^{۲*} اسدالله کردناییج^۳ علی صابری^۴

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشکدگان فارابی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشکدگان فارابی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۳. گروه مدیریت راهبردی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
۴. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشکدگان فارابی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: قدرت‌الله باقری راغب ghbagheri@ut.ac.ir

چکیده

مقدمه و هدف: باتوجه‌به روند سریع تغییرات تکنولوژی اگر کسب‌وکاری نتواند خود را با تغییرات محیط تطبیق بدهی بدون شک از رقابت باز می‌ماند؛ لذا در مورد بهره‌برداری از فرصت بایستی، کارآفرین در کوتاه‌ترین زمان ممکن تصمیم‌گیری کند به همین جهت وظیفه فرد کارآفرین در تصمیم‌گیری پیچیده‌تر و سخت‌تر شده است این رو این پژوهش با هدف تصمیم به بهره‌برداری از فرصت با تأکید بر نقش شخصیت کارآفرین در کسب‌وکارهای ورزشی انجام شد.

روش‌شناسی: این پژوهش از نظر روش آمیخته، از نظر هدف توسعه‌ای - کاربردی است. در گام اول با فراترکیب پیشینه از تعداد ۳۲ مقاله ۳۶ شاخص شناسایی و در گام دوم در مصاحبه با خبرگان دانشگاهی به روش تحلیل تم تعداد ۳۶ شاخص استخراج و به روش دلفی تعداد ۲۷ شاخص تأیید شدند و در گام سوم ۳۴ مضمون از تجربه زیسته ۶ نفر از رهبران کارآفرین ورزشی به روش روایت پژوهشی شناسایی شد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌ها بعد از ترکیب و ادغام مراحل سه‌گانه ۴۴ شاخص شناسایی در قالب ۷ بُعد شدند که تناسب و اعتبار آن با استفاده از آزمون t و معیارهای چهارگانه تطبیق، قابلیت فهم، قابلیت تعمیم و کنترل تأیید شد.

نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت شخصیت کارآفرین با ایجاد هفت نقش خودکارآمدی، استقلال‌طلبی، ریسک‌پذیری، ویژگی‌های فردی، خلاقیت، تلاش و پشتکار، شبکه کارآفرینی و مهارت و تجربه کارآفرینی در بهبود تصمیم‌گیری در جهت بهره‌برداری از فرصت کارآفرینانه در ورزش و کاهش ریسک محیطی نقش به‌سزایی دارد.

اطلاعات مقاله:

نوع مقاله: علمی-پژوهشی

دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۰۶

ویرایش: ۱۴۰۳/۱۱/۲۴

پذیرش: ۱۴۰۴/۰۱/۲۹

واژه‌های کلیدی:

بهره‌برداری از فرصت، ویژگی شخصیتی، شخصیت کارآفرین، کارآفرینی در ورزش، کسب‌وکار ورزشی.

ارجاع:

هیوا بهرام‌فرد، قدرت‌الله باقری راغب، اسدالله کردناییج، علی صابری. تصمیم به بهره‌برداری از فرصت با تأکید بر نقش شخصیت کارآفرین در کسب‌وکارهای ورزشی. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۵(۲۹): ۲۵۲-۲۷۹، ۱۴۰۴.

Extended Abstract

Today's complex environmental conditions, characterized by numerous intervening forces and high levels of uncertainty, make entrepreneurial decision-making highly risky and uncertain (1). The entrepreneurship literature describes several approaches to decision-making under uncertainty, including approaches that emphasize planning and control under stress (2). However, planning-based approaches appear to have limited success in environments marked by genuine uncertainty, as plans based on past forecasts often fail to accurately predict the unfolding of events in such contexts (2–3). While numerous mechanisms for coping with uncertainty have been identified in cognitive and behavioral sciences, entrepreneurial thinking and decision-making inherently occur under conditions of uncertainty, given that the entrepreneurial environment is one of ambiguity. Entrepreneurs are forced to consider the outcomes of various actions and alternatives when selecting among available solutions. Coping mechanisms for uncertainty in personal decision-making seem to differ from those in evolved individual behaviors. Studies in cognitive and behavioral sciences typically focus on coping mechanisms as individual responses to specific stressors and established constraints (4).

Due to the fact that the entrepreneur's personality and personal traits are essential individual characteristics for entrepreneurship, not everyone is capable of becoming an entrepreneur. Individuals with entrepreneurial ambitions may possess different psychological traits, social functions, and situational factors. The framework of potential entrepreneurial abilities and the descriptions of entrepreneurial behavior established by previous research studies characterize entrepreneurship as a multidimensional process, with personality traits identified as significant influencing factors (5). Behavior in business is deeply intertwined with the entrepreneur's personality traits, and the notion that entrepreneurs have distinct personality profiles that predict their propensity to invest in or exploit new entrepreneurial opportunities enhances the likelihood of success in new ventures (6). Tu et al. (2012) emphasized that understanding and examining how individuals make decisions and solve problems requires insight into their personal

temperaments (7). However, on the other hand, Sahin et al. (2019) questioned the role of personality traits in entrepreneurial psychology (8). In the field of sports, Mandelinezhad and Khosravi Zadeh (2021) also indicated that entrepreneurial training programs had no significant impact on the development of entrepreneurial personality traits among sports entrepreneurs (9).

Since the rate and type of entrepreneurial activities differ across industries, societies, and cultures, understanding the personality traits of entrepreneurs is crucial for assessing their performance. Furthermore, opportunity exploitation in businesses—particularly sports businesses, which are dynamic and closely tied to customer emotions (i.e., fans)—requires sports entrepreneurs to enhance patience, perseverance, risk-taking, independence, and overall entrepreneurial personality development. Therefore, developing entrepreneurial personality traits and understanding their specific characteristics are essential for opportunity exploitation in sports businesses. Given the ambiguity surrounding the role of entrepreneurs' personalities in entrepreneurial success, and the influence of personality traits on decision-making under uncertainty, exploring the relationship between opportunity exploitation and entrepreneurial personality traits has become increasingly important. Thus, this study aims to identify which personality traits of entrepreneurs influence the exploitation of entrepreneurial opportunities in sports businesses.

Methodology

This research follows a mixed-method approach. It is developmental-applied in purpose, cross-sectional in time horizon, and employs meta-analysis in its review section and Delphi and thematic analysis in its qualitative section. Both library and field methods were used for data collection. Besides reviewing literature related to opportunity exploitation in sports businesses (via library research and meta-analysis of previous studies), semi-structured interviews with experts and the Delphi method were utilized to identify the influential dimensions of entrepreneurial personality traits and to analyze narratives of entrepreneurial leaders, followed by thematic analysis.

Research Findings

Based on content analysis of 32 selected articles, six main concepts comprising 33 categories were identified from the research background as dimensions and

indicators affecting the role of entrepreneurial personality traits in opportunity exploitation. From semi-structured interviews, 36 components were extracted, organized into six factors representing the influential dimensions and indicators. To assess the reliability of the interview protocol, inter-coder agreement was used, yielding a reliability coefficient of 0.84, which exceeds the acceptable threshold of 0.6 and is therefore satisfactory. Next, the identified indicators were subjected to four Delphi rounds with 11 expert interviewees. Based on the Delphi results, 27 indicators were confirmed by experts as influential on entrepreneurial personality traits in opportunity exploitation within sports businesses. Recognizing that expert opinions and literature alone cannot fully capture the phenomenon without practical experience, the lived experiences of some sports entrepreneurial leaders were then analyzed. From these narratives, 34 components were extracted. Finally, integrating the findings from all three steps—33 components from meta-synthesis, 27 from the Delphi method, and 34 from entrepreneurial narrative analysis—produced a comprehensive model. According to this exploratory-deductive model, 44 indicators grouped into seven dimensions represent the role and influence of entrepreneurial personality traits on opportunity exploitation in sports businesses.

Discussion

This study aimed to clarify the ambiguity surrounding factors affecting entrepreneurial decision-making under uncertainty by focusing on the entrepreneur's personality as a key influencing factor. The findings identified 44 components organized into seven dimensions: self-efficacy, autonomy-seeking, risk-taking, individual characteristics, creativity, effort and perseverance, entrepreneurial networking, and entrepreneurial skills and experience. These results suggest that sports entrepreneurship, situated at the intersection of entrepreneurship and sports management, is an emerging and rapidly expanding field. Entrepreneurship in sports can be viewed as the process of leveraging economic opportunities within the sports sector. Successful entrepreneurship in sports requires identifying opportunities and utilizing them to

create new ventures, relying heavily on internal resources—namely, the entrepreneur's personality traits, which strengthen the entrepreneurial spirit within the sports environment (10). Despite significant differences between sports entrepreneurship and entrepreneurship in other industries (11), the entrepreneurial personality remains a common motivating factor across all sectors (12). Entrepreneurial traits are crucial for shaping individual behavior. Psychological models emphasize the roles of personality, motivation, and intention in influencing entrepreneurship. Behavioral characteristics are key factors in entrepreneurship, as behavior reflects individual actions. An individual's ability or willingness to engage successfully in entrepreneurial behavior largely depends on their personality (13).

Conclusion

Entrepreneurs tend to have a strong desire to establish independent businesses and differentiate themselves from others, which reflects their high levels of autonomy-seeking. Achieving this independence requires strong self-efficacy, suggesting that autonomy and self-efficacy are complementary and ultimately lead to entrepreneurial decision-making under uncertainty. Moreover, experienced entrepreneurs make greater efforts to collect and monitor environmental information and often focus their research on unfamiliar and unknown areas. Considering the uncertainty and unpredictability of the environment, they rely on previous experience and understanding to gather and mentally process information. Uncertainty inherently implies unknown risks; the greater the risks, the higher the uncertainty. Therefore, risk-taking, uncertainty, and decision-making under such conditions are inevitable.

References

1. Crick JM, Crick D, Chaudhry S. Entrepreneurial marketing decision-making in rapidly internationalising and de-internationalising start-up firms. *Journal of Business Research*. 2020;113:158-67.
2. Brinckmann J, Grichnik D, Kapsa D. Should entrepreneurs plan or just storm the castle? A meta-analysis on contextual factors impacting the business planning–performance relationship in small firms. *Journal of business Venturing*. 2010;25(1):24-40.

3. Chwolka A, Raith MG. The value of business planning before start-up—A decision-theoretical perspective. *Journal of business venturing*. 2012;27(3):385-99.
4. Alvarez SA, Parker SC. Emerging firms and the allocation of control rights: A Bayesian approach. *Academy of Management Review*. 2009;34(2):209-27.
5. javanmard m, farzan f. Investigating the role of personality traits in entrepreneurship spirit of Sports Science students. *Sports Marketing Studies*. 2021;2(2):151-76[In Persian].
6. Rehman SU, Elrehail H, Nair K, Bhatti A, Taamneh AM. MCS package and entrepreneurial competency influence on business performance: the moderating role of business strategy. *European Journal of Management and Business Economics*. 2023;32(1):1-23.
7. Mooradian T, Matzler K, Uzelac B, Bauer F. Perspiration and inspiration: Grit and innovativeness as antecedents of entrepreneurial success. *Journal of Economic Psychology*. 2016;56:232-43.
8. Tu C, Hwang S-N, Chen J-S, Chang F-Y. The joint effects of personal and relationships characteristics on micro-entrepreneurial success. *Procedia Economics and Finance*. 2012;4:365-72.
9. Şahin F, Karadağ H, Tuncer B. Big five personality traits, entrepreneurial self-efficacy and entrepreneurial intention: A configurational approach. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*. 2019;25(6):1188-211.
10. Mondalizadeh Z, Khosravizadeh E. The Effectiveness of teaching the Entrepreneurship Course on Entrepreneurial Personality Characteristics and the Entrepreneurial Intent of undergraduate Students of Sports Sciences. *Sports Marketing Studies*. 2021;2(1):156-80[In Persian].
11. Khayyat B, mohamadian f, Majedi N. Factor analysis of factors promoting and inhibiting the development of sports entrepreneurship in women. *Strategic Studies on Youth and Sports*. 2023;22(59):269-86.
12. Hosseini SK, Asgharpour Masouleh AR, Noghani Dokht Bahmani M. Exploring Entrepreneurial Personality Formation using Grounded Theory

Approach. Ferdowsi University of Mashhad Journal of Social Sciences. 2020;17(1):28-1.

13. Remeikiene R, Startiene G, Dumciuviene D, editors. Explaining entrepreneurial intention of university students: The role of entrepreneurial education. International conference; 2013.

مقدمه

امروزه کارآفرینی بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه از مهمترین عوامل توسعه کسب‌وکارها و اقتصاد در کشورهای درحال توسعه به شمار می‌آیند. یکی از حوزه‌هایی که زمینه ظهور کارآفرینی در آن احساس می‌شود، کارآفرینی در ورزش است. ورزش امروزه یکی از مهمترین عوامل توسعه اقتصادی، اجتماعی و منطقه‌ای در دنیا شده به طوری که این صنعت یکی از بزرگترین و قابل‌لمس‌ترین صنایع در سطح جهان تبدیل شده است (۱). فرآیند کارآفرینی در ورزش فرصت‌های جدید برای اشتغال در زمینه ورزش را ایجاد می‌کند، که با توجه به ابعاد گسترده علوم ورزشی می‌توان آن را در زمره سریع‌ترین بخش‌های رشد و مرتبط با بخش‌های اصلی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان مطرح نمود. دستاوردها و فرصت‌های شغلی در خیل عظیمی از رویدادهای ورزشی وجود دارد، به عبارتی افزایش فرآیندهای کارآفرینی در ورزش و رویدادها، در حال ایجاد تنوعی از فرصت‌های شغلی جدید است. کارآفرینی ورزشی نیز به عنوان رویکرد نوین و مشارکت‌کننده در جهت توسعه پایدار جوامع در نظر گرفته شده است، چراکه کارآفرینی ورزشی با ایفای نقش مؤثر در توسعه کسب‌وکار، توسعه اشتغال و رفاه و توسعه سلامت روحی و جسمی می‌تواند در توسعه کشور نقش بسیار مهم و برجسته‌ای داشته باشد (۲). با شناخت زمینه‌های کارآفرینی در ورزش می‌توان فرصت‌های جدیدی را به کارآفرینان و جامعه معرفی کرد تا از آن برای پیشرفت و توسعه اقتصادی اجتماعی بهره‌گیرند. توسعه بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی در کسب‌وکارهای ورزشی می‌تواند عملکرد آنها را به طور چشمگیری بهبود بخشد (۳).

شرایط محیطی پیچیده امروز که نیروهای زیادی در آن دخالت دارند و عدم قطعیت‌ها بسیار زیاد است، سبب می‌گردد تا تصمیم‌ها برای بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی بسیار مخاطره‌آمیز و نامطمئن باشند (۴). این مسئله در کشورمان ایران ملموس است چراکه با افزایش فشارهای بین‌المللی، تحریم‌های اقتصادی و عدم مدیریت مطلوب کلان اقتصادی ریسک مدیریتی در کسب‌وکارهای در سطح تصمیم‌گیری بالاست (۵). تصمیم‌گیری وقتی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که محیط پرتلاطم و دارای ابهام باشد و عدم قطعیت در مورد شرایط تصمیم و نتایج آن نیز وجود داشته باشد (۶). محیط‌های کسب‌وکار نوآورانه بسیار غیرقابل پیش‌بینی و متلاطم هستند. به همین جهت اغلب مدیران در تصمیم‌گیری دچار خطا می‌شوند. یکی از مهمترین علل این امر را می‌توان نادیده گرفتن "فرآیند تصمیم‌گیری کارآفرینان" و عدم کارایی رویکرد غایت‌گرا در تبیین فرآیند تصمیم‌گیری کارآفرینان جهت بهره‌برداری از فرصت کسب‌وکار، دانست (۷). لزوماً همه فرصت‌ها به ایجاد سازمان و کسب‌وکار منجر نخواهند شد، بلکه ممکن است فرصت‌هایی که در خارج از محدوده این نظریه قرار دارند نیز منجر به ایجاد سازمان و کسب‌وکار گردند. این فرایندها به نوبه خود وابسته به ماهیت فرصت، ماهیت کارآفرین و زمینه تصمیم‌گیری هستند (۸). بنابراین، فرض دانش چه به صورت کامل و مطلق

1. Decision making process of entrepreneurs

و چه به صورت ضمنی، پیرامون واقعیت‌های عینی در مسیرهای از پیش تعیین شده جهت دستیابی به اهداف معین وجود ندارد و این کارآفرین است که به عنوان عنصر طراح آینده، با تصمیم‌ها و کنش‌های اثرگذار خویش، اهداف و مسیرهای جدید ایجاد می‌کند (۹).

بنابراین یک جنبه اساسی برای تحقق ایده‌های جدید، یافتن سریع و مناسب راه حل‌های مناسب برای چالش‌های پیش آمده در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه است (۱۰). ادبیات کارآفرینی چندین رویکرد در تصمیم‌گیری را در مواجهه با عدم قطعیت توصیف می‌کند، از جمله رویکردهایی که برنامه ریزی و کنترل استرس دارد (۱۱). با این حال، به نظر می‌رسد که رویکردهای مبتنی بر برنامه ریزی در زمینه‌های مشخص شده با عدم اطمینان واقعی، موفقیت محدودی دارند، زیرا برنامه‌هایی که بر اساس پیش‌بینی‌های گذشته انجام می‌شوند، غالباً دیگر هرگز به طور دقیق دوره آشکار حوادث را در چنین زمینه‌هایی تأیید نمی‌کنند (۱۱-۱۳). در مقابل، به نظر می‌رسد که رویکردهای عملی‌تر، تجربی و سازگارتر با زمینه‌های تصمیم‌گیری در جهت بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه نامشخص بهتر نیستند (۱۳، ۱۴).

در حالی که سازوکارهای بیشماری برای مقابله با عدم قطعیت در علوم شناختی و رفتاری شناسایی شده‌اند، اما با توجه به اینکه محیط کارآفرینی محیط ابهام است، تفکر و تصمیم‌گیری کارآفرینان تحت شرایط عدم اطمینان رخ می‌دهد و در چنین شرایطی آنها مجبور می‌شوند به منظور انتخاب از میان راه‌ها و گزینه‌های موجود خروجی‌های هر اقدام یا حالت‌های مختلف ناشی از آن را در نظر بگیرند. به نظر می‌رسد سازوکارهای مقابله با عدم قطعیت در تصمیمات سطح شخصی متفاوت از رفتارهای فردی تکامل یافته و بازی می‌کنند. مطالعات در علوم شناختی و رفتاری معمولاً بر مکانیسم‌های مقابله به عنوان پاسخ‌های فردی به عوامل استرس‌زا خاص و محدودیت‌های مستقر متمرکز است (۱۵). خصوصیات شخصی مانند هوش، سبک زندگی، ویژگی‌های شخصیتی و استعدادهای کارآفرینان توسط مک‌مولان (۲۰۱۵) به طور گسترده مورد بررسی قرار گرفت (۷). بوجور و آواسیلکای (۲۰۱۶) علاوه بر خصوصیات فردی کارآفرینان، محیط پیرامون سرمایه‌گذاری جدید و روند کار را نیز مورد مطالعه قرار داد (۱۶). در این ارتباط مطالعات پیشین روابط مهمی را بین صفات شخصیتی و بهره‌برداری از فرصت کارآفرینی مشخص کرده‌اند (۱۷-۱۹). بر اساس نظر دوبروویچ و همکاران (۲۰۱۶) برای افزایش کارآیی فرآیندهای بهره‌برداری از فرصت، باید به دنبال دانش و رفتارهای شخصی باشید (۲۰). دیکووا و همکاران (۲۰۱۰) ویژگی‌ها و قابلیت‌های کارآفرینان را به عنوان اعتماد به نفس، شجاعت، مسئولیت، عزم، خلاقیت، بورس تحصیلی و پشتکار مهمترین خصوصیات شخصی کارآفرینان می‌داند (۲۱). طبق گفته‌های بلیس و همکاران (۲۰۱۵) ویژگی‌های شخصی کارآفرینان در رابطه با عملکرد مالی شرکت بسیار مهم است (۲۲). سومارو و شاه (۲۰۱۵) در مطالعه خود اعلام کردند که دانش، مهارت و نگرش متعلق هستند (۲۳). سیدیک (۲۰۱۲) ویژگی‌های اصلی کارآفرینان بالقوه تأیید می‌کند که کارآفرینان تمایل دارند با استفاده از خصوصیات شخصی قوی و خاص، مشاغل خود را مدیریت کنند (۲۴). کونور و همکاران (۲۰۱۳) (۲۵) و سوینین و همکاران (۲۰۱۲) (۲۶) ریسک‌پذیری را به عنوان پیش‌بینی شخصی کارآفرین طبقه بندی کرد. از سوی دیگر بلیس و همکاران (۲۰۱۵) تأیید می‌کند که جنسیت کارآفرین و سطح

تحصیلات، عوامل مهم در رابطه با رویکرد کارآفرینان به مدیریت ریسک هستند (۲۲). پورفیریو و همکاران (۲۰۲۳) تأکید می‌کند که تنها کارآفرینان با تحمل ریسک بالا و خصوصیات شخصی خاص قادر به مقابله با خطرات کارآفرینی در انجام کار در خارج از کشور هستند. بر مبنای مطالعات قبلی می‌توان نتیجه گرفت که ویژگی‌های شخصیت در توانایی ریسک‌پذیری، به همراه سایر فاکتورها، مانند جنسیت یا سطح تحصیلات، تأثیر دارند (۲۷). در مجموع تحقیقات گسترده در مورد کارآفرینی، تأثیر ویژگی‌های شخصیتی پایدار را بر بهره‌برداری از فرصت مورد بررسی قرار داده است که شامل نیاز به دستیابی، ریسک‌پذیری، استقلال، مکان کنترل و خودکارآمدی است (۱۸، ۱۹، ۲۸) و همچنین تأثیرات مختلفی از تفاوت‌های غیر شخصیتی مانند جنسیت، تجربه کسب‌وکار، دانش قبلی، آموزش، فعالیت‌های شبکه و حتی سبک فرزندپروری را نیز برشمرده اند (۲۹-۳۱). آگاهی از کارآفرینی، ویژگی‌های شخصیتی و انگیزه کارآفرینی دانشجویان عاملی مؤثر در راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط ورزشی است (۳۲). در همین ارتباط جوانمرد و فرزنان (۱۴۰۰) نشان دادند بین ریسک‌پذیری، توفیق طلبی، تحمل ابهام، رویا پردازی، چالش‌طلبی و سلامت فکری بعنوان ویژگی‌های شخصیتی کارآفرین با روحیه کارآفرینی در دانشجویان تربیت‌بدنی رابطه معنادار وجود دارد (۳۳).

به دلیل اینکه شخصیت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرین، ویژگی فردی ضروری برای کارآفرینی است، همه افراد نمی‌توانند کارآفرین شوند. افراد با جاه‌طلبی‌های کارآفرینی ممکن است ویژگی‌های روانی، کارکردهای اجتماعی و عوامل موقعیتی متفاوتی را داشته باشند. چارچوب توانایی‌های بالقوه کارآفرین و توصیف رفتار کارآفرینی ایجاد شده توسط مطالعات تحقیقاتی قبلی، کارآفرینی را یک فرآیند چند بعدی توصیف می‌کند و ویژگی‌های شخصیتی از عوامل مهم مؤثر بر آن است (۳۴). رفتار در تجارت با ویژگی‌های شخصیتی کارآفرین عجین است و این تصور که کارآفرینان دارای پروفایل‌های شخصیتی متمایز هستند که آنها را نسبت به سرمایه‌گذاری یا بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه جدید پیش‌بینی می‌کند، دستیابی به موفقیت در سرمایه‌گذاری‌های جدید را بهبود می‌بخشد (۳۵). تو و همکاران (۲۰۱۲) اظهار داشتند که دانستن و بررسی چگونگی تصمیم‌گیری افراد و حل مشکلات افراد با پی‌بردن به روحیات شخصی آنان ضروری است (۳۶). البته از سوی دیگر شاهین و همکاران (۲۰۱۹) نقش ویژگی‌های شخصیتی در روانشناسی کارآفرینی را زیر سؤال بردند (۳۷). در عرصه ورزش نیز مندلی زاده و خسروی زاده (۱۴۰۰) نیز بیان داشتند آموزش‌های کارآفرینانه در توسعه شخصیت کارآفرینان ورزشی تأثیری نداشته است (۳۸). لذا از آنجائیکه میزان و نوع فعالیت‌های کارآفرینانه در صنایع، جوامع و فرهنگ‌های مختلف یکسان نیست شناخت ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان در این راستا از اهمیت زیادی برای نحوه عملکرد کارآفرینان برخوردار است همچنین از سوی دیگر بهره‌برداری از فرصت در کسب‌وکارها، خصوصاً کسب‌وکارهای ورزشی که امری پویاست که بصورت مستقیم با احساسات مشتریان (هواداران ورزش) در ارتباط است جزو ویژگی‌هایی است که کارآفرین ورزشی را ملزم به ارتقاء صبر، تلاش، ریسک‌پذیری، استقلال عمل و بصورت کلی توسعه شخصیت کارآفرین می‌کند

از اینرو توسعه شخصیت کارآفرین و شناخت ویژگی‌های خاص شخصیتی کارآفرینان در بهره‌برداری از فرصت در کسب‌وکارهای ورزشی ضرورت دارد بنابراین با توجه به وجود ابهام در مورد شخصیت کارآفرینان در موفقیت کارآفرینی و تاثیری که شخصیت کارآفرین بر تصمیم‌گیری فرد به بهره‌برداری از فرصت در شرایط عدم قطعیت می‌گیرد و برای پی بردن به درک صحیح رابطه بین بهره‌برداری از فرصت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرین، پرداختن به این موضوع اهمیت زیادی پیدا کرده از این رو این پژوهش در صدد است بداند کدام ویژگی‌های شخصیتی در کارآفرینان بر بهره‌برداری از فرصت کارآفرینی در کسب‌وکارهای ورزشی تاثیرگذار است؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر روش آمیخته^۱، از نظر هدف توسعه‌ای - کاربردی، از نظر افق زمانی تک مقطعی و از نظر استراتژی در بخش مروری فراتحلیل و در بخش کیفی دلفی و تحلیل تماتیک است. در این پژوهش به منظور گردآوری اطلاعات موردنیاز تحقیق از هر دو روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شد. علاوه بر بررسی متون مرتبط با بهره‌برداری از فرصت در کسب‌وکارهای ورزشی (روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و فراتحلیل مطالعات قبلی)، از مصاحبه نیمه ساختارمند با خبرگان و تحلیل به روش دلفی برای شناسایی ابعاد اثرگذاری شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت و تحلیل روایت رهبران کارآفرین در این رابطه و تحلیل به روش تماتیک استفاده شد.

گام اول: به منظور شناسایی عوامل، ابعاد و شاخص‌های مؤثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه انجام شد میدان پژوهش برای تعیین شاخص‌ها شامل تمام مقالات و مستندات علمی مرتبط با شخصیت کارآفرین و بهره‌برداری از فرصت به عنوان ملاک بود که به وسیله ابزار مرور نظامند مقالات از مراجع علمی چون *CiteSeer*، *SID*، *ScienceDirect*، *Elsevier*، *Google Scholar* و.. در بازه سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ استفاده شد. در بخش کیفی از روش فراترکیب^۲ پیشینه به روش مرور نظامند استفاده شد. جهت ارزیابی صحت موارد انتخاب شده از روش لاوشه و با بهره‌گیری از نظرات چند تن از اساتید متخصص در رشته مدیریت استراتژیک، بازاریابی و مدیریت ورزشی بهره گرفته شد. فراترکیب (متاستز^۳) روشی کیفی مبتنی بر مرور سیستماتیک مطالعات کتابخانه‌ای برای شناختی ژرف پیرامون پدیده مورد مطالعه است. با استفاده از برنامه مهارت‌های ارزیابی حیاتی یا روش *CASP* با ۱۰ شرط کیفی هر مقاله به لحاظ کیفی مورد ارزیابی قرار گرفت. به هر یک از مقالات بر اساس هر یک از این شرایط، امتیازی بین ۱ تا ۵ تخصیص داده شد. مقالاتی که مجموع امتیازات آن‌ها ۲۵ و بالاتر شود به لحاظ کیفی تأیید و باقی مقالات حذف شدند. جهت تعیین پایایی یا اعتبار آن از آزمون پی اسکات استفاده شد.

1. mixed method
- 2 Ultracomination
- 3 Meta-synthesis

گام دوم: این پژوهش از مصاحبه نیمه ساختاریافته بین خبرگان دانشگاهی (افراد دارای حداقل ۳ مقاله در رابطه با فرصت‌های کارافرینانه، مدرک دکتری و عضو هیئت علمی دانشگاه باشند) جهت شناسایی عوامل، ابعاد و شاخص‌های موثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارافرینانه در کسب‌وکارهای ورزشی برای استفاده شد و به شیوه تحلیل تم کدگذاری اولیه صورت گرفته و برای تأیید عوامل از روش دلفی بهره گرفته شد. روش نمونه‌گیری در بخش اول کیفی که بوسیله ابزار مصاحبه به دو صورت هدفمند و تکنیک گلوله برفی و در حد اشباع نظری انجام شد که نهایتاً در سطح ۹ نفر به اشباع دست یافتیم که در جهت افزایش اعتبار و همچنین پوشش کلیه مولفه‌ها نهفته نمونه‌گیری تا ۱۱ نفر ادامه یافت. تکنیک دلفی^۱ یکی از روش‌های تصمیم‌گیری گروهی است که برای دستیابی به توافق پیرامون مسأله مورد بررسی از دیدگاه خبرگان استفاده می‌شود. دلفی رویکرد یا روشی سیستماتیک در تحقیق برای استخراج نظرات از یک گروه از متخصصان در مورد یک موضوع یا یک سؤال است. هدف اصلی از انجام مطالعه دلفی کسب قابل اطمینان‌ترین میزان توافق بین نظرات گروه متخصصان است (۱۲). جهت تعیین ضریب توافق بین کدگذاران از آزمون ضریب توافق کندال استفاده شد همچنین بررسی پایایی شاخص‌های بخش دلفی از آزمون الفای کرونباخ و برای روایی از شاخص‌های *CVI* و *CVR* به روش لاوشه استفاده شد.

گام سوم: برای دستیابی به علل و مضامین اصلی نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی ورزشی تجربه زیسته ۶ نفر از رهبران کارآفرین ورزشی به روش روایت پژوهشی تحلیل شد. روش نمونه‌گیری در بخش دوم کیفی روش انتخاب نمونه‌ها در بین رهبران کارآفرین ورزشی ملاک رهبری کارافرینانه (مالکیت حداقل ۳ کسب‌وکار ورزشی فعال و دارای مدرک دانشگاهی) بود که به روش به روش هدفمند افراد انتخاب شدند و حجم نمونه‌ها در حد اشباع نظری انتخاب شد که نهایتاً تجربه زیسته ۶ نفر مورد بررسی قرار گرفت. وقتی روایت و قصه را فرمی برای بازنمایی موضوع تحقیق، دیدگاه و رویکردی مناسب برای تحلیل محتوا، ساختار یا قالبی خاص برای تحقیق و امثال این‌ها در نظر می‌گیرند در اصطلاح روایت پژوهی می‌گویند. آنچه این شاخه‌ی پژوهشی را متمایز می‌کند این است که از روایت برای درک معانی چندبعدی جامعه، فرهنگ، رفتار انسانی و زندگی مدد می‌گیرد (۳۹). از چشم‌انداز روایت، شخصیت با زمینه‌ای اجتماعی- فرهنگی گره می‌خورد و با مؤلفه‌هایی چون هدف‌مندی، پیچیدگی، بافت‌گرایی و ذهنیت تعریف می‌شود (۴۰). پایایی کدگذاری صورت گرفته به روش ضریب پایایی هولستی بررسی شد.

ملاحظات اخلاقی در اجرای پژوهش نیز مد نظر قرار گرفت که در واقع، نشان دهنده میزان و چگونگی احترام پژوهشگر به مشارکت‌کنندگان است (۴۱). در همین خصوص، به همراه سؤالات مصاحبه، نامه‌ای با امضای پژوهشگر مبنی بر تعهد اخلاقی در نگهداری مفاد مصاحبه و مشخصات مشارکت‌کنندگان و منتشر کردن آن ارسال شد. همچنین، با اطلاع مشارکت‌کنندگان تمام مصاحبه‌ها ضبط و برای استخراج نکات کلیدی

1 Delphi

بررسی شد. پس از اعلام موافقت، مصاحبه با محوریت تلقی، برداشت و شاخص‌های مورد نظر برگزار شد. در مصاحبه‌های انجام شده پاسخگویان به سوال مورد نظر در مورد ارائه مولفه یا شاخص جدید و یا تأیید مولفه‌ها و شاخص‌های گردآوری شده ابراز نظر کردند. برای افزایش اطمینان پذیری و تأیید اعتبار ابزار در این پژوهش به منظور پایا بودن مصاحبه‌ها تلاش شد قوانین و چارچوب انجام یک مصاحبه خوب به این شرح رعایت شد که انجام مصاحبه در یک محیط آرام و مناسب، محقق در ابتدا هدف تحقیق خود را بیان کرد و سپس اطمینان حاصل کرد که افراد علاقمند در مصاحبه شرکت کنند، اطمینان از قابل فهم بودن سوالات مصاحبه برای شرکت کنندگان، تایپ کردن متن مصاحبه‌ها در اولین فرصت و ارائه به مصاحبه شونده‌گان جهت تأیید صحت و تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها و کدگذاری آن‌ها در اولین فرصت. به طور خلاصه برای حصول اطمینان از قابلیت اطمینان داده‌های پژوهش از روش مطالعه مکرر، مقایسه داده‌ها، خلاصه سازی و دسته بندی اطلاعات بدون این که در داده‌ها تغییری ایجاد شود استفاده شد. طوری که پس از انجام مصاحبه، یادداشتها با دقت بیشتر روی کاغذ پیاده شده و در اختیار مصاحبه شونده قرار گرفت تا اگر احیاناً مغایرتی با گفته‌های وی داشته باشد، مشخص و اصلاح گردد. همچنین در این پژوهش جهت بررسی اعتبار داده‌های مصاحبه از نظرات اساتید طراز اول دانشکده کارآفرینی و علوم ورزشی دانشگاه تهران استفاده شد. نهایتاً برای بررسی تناسب و اعتبار مدل ارائه شده از آزمون t و معیارهای چهارگانه گلیسر و اشترواس^(۱۹۶۷) تطبیق، قابلیت فهم، قابلیت تعمیم، میزان کنترل استفاده شد(۴۲).

یافته‌های پژوهش

الف) گام اول: فراتحلیل پیشینه پژوهش

در این پژوهش ابتدا برای عوامل، ابعاد و شاخص‌های مؤثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه از روش فراترکیب کلیه مقالات مرتبط در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ در پایگاه داده مقالات علمی داخلی و خارجی بررسی شد. روایی فراترکیب تمام پژوهش‌های منتخب به کمک ۱۰ معیار *CASP* ارزشیابی و مشاهده شد که جمعاً ۷۶۰ مقاله یافت شد که پس از غربالگری بر اساس عنوان و چکیده مقالات، تعداد ۴۹۵ مقاله به علت عدم ارتباط با موضوع و اهداف مطالعه کنار گذاشته شد در مرحله بعد از ۲۶۵ مقاله باقیمانده، ۱۳۳ مقاله به علت دوپلیکیشن و عدم تطابقت جامعه تحقیق از لیست مقالات یافت شده خارج شد و در نهایت پس از بررسی متن کامل ۹۷ مقاله باقیمانده، ۶۵ مقاله به علت عدم احراز معیارهای ورود کنار گذاشته شد و در گام آخر، ۳۲ مقاله باقیمانده که شرایط ورود به مطالعه داشتند و ارزش *CASP* بالاتر از ۳۱ را به دست آورده بودند انتخاب شدند. همچنین شیوه کدگذاری و طبقه‌بندی اطلاعات نیز توسط ۲ ارزیابی بررسی شد. همه این فعالیت‌ها برای تضمین کیفیت یافته‌های پژوهش انجام شده است. در گام بعدی، اطلاعات مقاله‌ها بر اساس مرجع مربوط به هر مقاله شامل نام نویسنده، به همراه سال انتشار مقاله و اجزای

همانگی بیان شده در هر مقاله طبقه‌بندی شدند و عوامل مورد نظر استخراج شده از مطالعه مقاله‌ها به عنوان کد در نظر گرفته شده اند. نتایج این فرآیند و برخی از منابع در جدول شماره ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. کدها و منابع مطالعاتی

ردیف	مفهوم	مقوله	منبع
۱	ریسک‌پذیری	مقابله با عوامل استرس‌زا، ریسک‌پذیری، تحمل ریسک، تحمل شکست،	ورزشکار و همکاران (۱۴۰۰)، اسکینر و همکاران (۲۰۰۳)، کونور و همکاران (۲۰۱۵)، سونین و همکاران (۲۰۱۲)، کلونیکوف و همکاران (۲۰۱۳)، ماچکوا (۲۰۱۷)، کرینگ و همکاران (۲۰۱۱).
۲	مهارت کارآفرینی	هوش، استعداد کارآفرینی، هوش تجاری، دانش کارآفرینی، توان بازاریابی، نگرش کارآفرینانه، مهارت کارآفرینی، تجربه کسب‌وکار، آموزش، شبکه کارآفرینی	مکلند (۲۰۱۳)، دوبرویچ و همکاران (۲۰۱۶)، گلنیک و فرش (۲۰۱۴)، شاه و سومارو (۲۰۱۵)، شامیت رودموند (۲۰۰۴)، شین (۲۰۰۴)، نانه (۲۰۱۹)، شیروکوا (۲۰۱۶)، ایزدخواه و همکاران (۱۴۰۱)
۳	خلاقیت	خلاقیت، نوآوری، فرصت‌طلبی، توانایی حس مسئله،	ورزشکار و همکاران (۱۴۰۰)، کرینگ و همکاران (۲۰۱۱)، بوژر و آواسیلیکای (۲۰۱۶)، هو و همکاران (۲۰۱۸).
۴	تلاش	سبک زندگی، اعتمادبه‌نفس، شجاعت، مسئولیت، عزم، خلاقیت، پشتکار، عزت‌نفس،	اسکینر و همکاران (۲۰۰۳)، داکووا (۲۰۱۰)، ژائو و همکاران (۲۰۱۰)، شین (۲۰۰۴)، کرینگ و همکاران (۲۰۱۱).
۵	ویژگی‌های شخصی	جنسیت، سطح تحصیلات، سن، توان مالی،	بلس (۲۰۱۵)، کلونیکوف و همکاران (۲۰۱۳)، هامرت و همکاران (۲۰۲۲)، مرادیان و همکاران (۲۰۱۶)، وادا و فلورا (۲۰۱۹).
۶	خودکارآمدی	خودکارآمدی، استقلال‌طلبی، انگیزش و تمایل، خودکنترلی،	ورزشکار و همکاران (۱۴۰۰)، نوری و همکاران (۱۳۹۷)، لینچ و چن (۲۰۱۰)، ژائو و سبیرت (۲۰۰۶)، ژائو و همکاران (۲۰۱۰)، بلیس (۲۰۱۳)، سیدیک (۲۰۱۵)، شین و نیکولو (۲۰۱۵)، شین (۲۰۰۴)، تو و همکاران (۲۰۱۲)، ریمیکین (۲۰۱۳).

باتوجه به اطلاعات جدول ۱، براساس تحلیل‌های صورت گرفته، با کمک روش تحلیل محتوا روی ۳۲ مقاله نهایی انتخاب شده، در مجموع ۶ مفهوم کلی در قالب ۳۳ مقوله از پیشینه پژوهش بعنوان ابعاد و شاخص‌های موثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه در این پژوهش کشف و برچسب‌گذاری شدند. به منظور بررسی روایی محتوایی، کدهای استخراج شده توسط ۲ نفر از متخصصان در این زمینه مورد بازبینی قرار گرفت، پایایی به روش ضریب پی اسکات بررسی شد. معیار پی اسکات *Scott's pi* توسط ویلیام اسکات (۱۹۵۵) برای سنجش پایایی داده‌های اسمی طراحی شد. در این روش باید دو کدگذار (ارزیاب) داده‌ها را ارائه کنند و براساس همبستگی داده‌های این دو ارزیاب پایایی تعیین شد.

$$Pi = (OA - EA) / (1 - EA)$$

$$Pi = (0/890 - 0/50) / (1 - 0/50) = 0.178$$

باتوجه به اینکه ضریب اسکات بالاتر از ۰/۷ بدست آمده لذا پایایی روش و ارزیابی مورد تأیید است.

ب) گام دوم: بررسی نظرات خبرگان

جهت بررسی نظرات خبرگان ابتدا یک مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۱۱ نفر از خبرگان انجام شد که در این ارتباط ابعاد و شاخص‌های موثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه در کسب‌وکارهای ورزشی شناسایی و برای تأیید شاخص‌ها از روش دلفی بهره گرفته شد.

جدول ۲. کدگذاری مقولات مستخرج از مصاحبه اولیه با خبرگان

مضمون اصلی	مقوله اصلی	خرده مقولات	کد مصاحبه‌شونده
بهره‌برداری از فرصت	اخلاقیت	انعطاف‌پذیری، توانایی حل مسئله، اخلاقیت، درک فرصت، مهارت تصمیم‌گیری، رهبری کارآفرینانه، مدیریت تغییر،	E102, E106, E103, E107, E100
	خودکنترلی	برون‌گرایی، پشتکار، عزم جزم، خودمهارگری، خودکنترلی، اتکا به خود، اعتماد به نفس، خودآگاهی،	E101, E102, E104, E106, E108, E109, E111
	تجارب کارآفرینی	تجربه‌های قبلی زندگی، شخصیت کارآفرین، مسئولیت‌پذیری، استعداد ذاتی، آموزش‌های دانشگاهی، تجربه کسب‌وکار	E101, E103, E106, E105, E109, E108
	شبکه اجتماعی	حمایت خانواده، توصیه دیگران، سرمایه اجتماعی، شبکه اجتماعی، روابط با منابع بالادستی،	E103, E108, E109, E110, E106
	ریسک‌پذیری	کنترل تنش، ریسک‌طلبی، خوش‌بینی، تحمل ابهام،	E106, E103, E106, E109, E111
	استقلال‌طلبی	نیاز به موفقیت، انگیزه پیشرفت، احساس، اشتیاق، خودشکوفایی، استقلال‌طلبی،	E104, E107, E110, E101

با توجه به نتایج جدول شماره ۲، از مصاحبه نیمه ساختاریافته تعداد ۳۶ مولفه در قالب ۶ عامل بعنوان ابعاد و شاخص‌های موثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه در کسب‌وکارهای ورزشی استخراج شد که جهت ارزیابی پایایی پروتکل مصاحبه، از روش درصد توافق بین دو کدگذار استفاده شده است. محقق به همراه همکار پژوهش، تعداد سه مصاحبه را کدگذاری کرده بودند را بصورت اتفاقی انتخاب و درصد توافق بین کدگذاری‌های انجام شده را به روش کرسول و میلر^۱ (۲۰۰۰) محاسبه کردند (۴۳٪).

جدول ۳. ارزیابی اعتبار مصاحبه به روش ضریب توافق بین دو کدگذار

ردیف	شماره مصاحبه	تعداد کدها	کدهای مورد توافق	پایایی
۱	مصاحبه سوم	۱۸	۱۵	۰/۸۳
۲	مصاحبه ششم	۱۲	۱۱	۰/۹۱
۳	مصاحبه دهم	۱۳	۱۱	۰/۸۴
	کل	۴۳	۳۷	۰/۸۴

بر اساس این بررسی، ضریب پایایی برای پروتکل مصاحبه در این مطالعه، برابر با ۰/۸۴ درصد می‌باشد که این مقدار از بیش از ۰/۶ بدست آمده لذا مقدار مطلوبی می‌باشد (۴۴). در مرحله بعد شاخص‌های شناسایی شده در ۴ راند در اختیار همه ۱۱ نفر خبره مصاحبه شونده به روش دلفی قرار گرفت.

جدول ۴. خلاصه نتایج چهار راند آزمون دلفی

ردیف	شاخص	سطح معناداری آزمون t				روایی		تأیید
		۱	۲	۳	۴	CVR	CVI	
۱	انعطاف‌پذیری	۵/۳۶۹	۱۴/۹۰۷	۱۲/۱۶۴	۵/۲۲۱	۰/۹۲۴	۰/۹۲۴	تأیید
۲	توانایی حل مسئله	۵/۵۹۰	۴/۳۵۳	۷/۰۱۶	۵/۲۲۱	۰/۹۶۴	۰/۹۲۴	تأیید
۳	خلاقیت	۸/۹۶۴	۴/۴۸۵	۱۲/۲۶۴	۳/۷۵۰	۰/۸۶۶	۰/۹۶۵	تأیید
۴	درک فرصت	۳/۷۰۸	۵/۳۶۹	۱۴/۹۰۷	۳/۵۴۵	۰/۹۶۴	۰/۹۲۴	تأیید
۵	استقلال‌طلبی	۹/۸۱۵	۱۰/۷۵۷	۱۴/۹۰۷	۳/۳۵۷	۰/۹۲۴	۰/۸۸۶	تأیید
۶	رهبری کارآفرینانه	۱۲/۲۶۴	۷/۴۵۵	۵/۱۶۴	۳/۷۵۰	۰/۸۸۶	۰/۷۹۸	تأیید
۷	مدیریت تغییر	۲۱	۷/۴۵۵	۳/۳۷۱	۵/۵۹۰	۰/۹۲۴	۰/۸۶۶	تأیید
۸	اشتیاق کارآفرینی	۶/۷۰۸	۱۰/۷۵۷	۲/۷۶۴	۶/۲۴۹	۰/۹۲۶	۰/۸۶۵	تأیید
۹	پشتکار	۸/۹۶۴	۱۴/۹۰۷	۳/۱۹۴	۴/۳۵۳	۰/۸۰۲	۰/۸۶۹	تأیید
۱۰	انگیزه پیشرفت	۶/۷۰۸	۱۴/۹۰۷	۴/۳۵۳	۵/۵۹۰	۰/۹۶۳	۰/۸۱۱	تأیید
۱۱	ریسک‌پذیری	۹/۸۱۵	۱۴/۹۰۷	۴/۴۸۵	۵/۳۶۹	۰/۸۶۵	۰/۸۰۲	تأیید
۱۲	خودکنترلی	۱۴/۹۰۷	۱۴/۹۰۷	۵/۳۶۹	۵/۸۸۲	۰/۸۹۸	۰/۸۰۲	تأیید
۱۳	تحمل ابهام	۱۴/۹۰۷	۱۴/۹۰۷	۹/۸۱۵	۵/۳۶۹	۰/۹۳۶	۰/۸۷۵	تأیید
۱۴	اعتمادبه‌نفس	۸/۵۸۹	۵/۳۶۹	۱۲/۲۶۴	۵/۳۶۹	۰/۸۸۹	۰/۹۰۱	تأیید
۱۵	خودآگاهی	۷/۰۱۶	۵/۵۹۰	۷/۴۵۵	۵/۵۹۰	۰/۹۶۶	۰/۹۲۶	تأیید
۱۶	تجربه‌های قبلی زندگی	۹/۸۱۵	۹/۸۱۵	۸/۹۶۴	۵/۳۶۹	۰/۹۳۷	۰/۸۰۲	تأیید
۱۷	شخصیت کارآفرین	۸/۹۶۴	۱۴/۹۰۷	۱۲/۲۶۴	۴/۳۵۳	۰/۹۶۵	۰/۸۵۶	تأیید

۱۸	مسئولیت پذیری	۱۰/۷۵۷	۲۱	۳/۱۸۱	۵/۳۶۹	۰/۸۶۵	۰/۹۶۵	تأیید
۱۹	استعداد ذاتی	۷/۴۵۵	۱۴/۹۰۷	۲/۸۸	۵/۸۸۲	۰/۹۲۸	۰/۹۶۵	تأیید
۲۰	آموزش‌های دانشگاهی	۸/۹۶۴	۵/۳۶۹	۳/۵۴۵	۵/۳۶۹	۰/۹۳۶	۰/۸۵۵	تأیید
۲۱	تجربه کسب‌وکار	۶/۵۲۸	۵/۵۹۰	۵/۳۵۷	۷/۴۵۵	۰/۸۶۹	۰/۸۶۴	تأیید
۲۲	حمایت خانواده	۱۲/۲۶۴	۱۴/۹۰۷	۵/۵۹۰	۵/۳۶۹	۰/۸۸۹	۰/۸۶۴	تأیید
۲۳	توصیه دیگران	۱۲/۲۶۴	۸/۰۵۰	۳/۷۰۳	۵/۵۹۰	۰/۹۴۲	۰/۸۲۴	تأیید
۲۴	سرمایه اجتماعی	۱۲/۲۶۴	۳/۱۹۴	۲/۶۹۵	۶/۳۹۲	۰/۵۶۹	۰/۷۵۹	تأیید
۲۵	شبکه اجتماعی	۱۲/۲۶۴	۳/۶۲۷	۹/۵۶۸	۶/۰۱۸	۰/۶۵۹	۰/۹۸۶	تأیید
۲۶	خوش‌بینی	۳/۴۹۱	۰/۱۹۴	۴/۵۹۸	۴/۱۰۹	۰/۶۳۹	۰/۷۲۹	تأیید
۲۷	کنترل تنش	۲/۰۵۵	۳/۶۲۷	۳/۶۹۵	۲/۲۱۶	۰/۸۲۹	۰/۷۹۶	تأیید
۲۸	خودمهارگری	۳/۰۵۵	۰/۳۶۲	-۲/۳۲۶	-	۰/۲۰۹	۰/۳۰۵	رد
۲۹	رانت و دسترسی به منابع بالادستی	-۰/۸۲۰	۲/۳۶۵	۱/۳۶۹	-	۰/۲۱۴	۰/۳۱۷	رد
۳۰	اتکا به خود	۱/۲۶۴	۱/۳۲۶	-	-	۰/۵۶۹	۰/۴۶۸	رد
۳۱	نیاز به موفقیت	۰/۲۶۴	-۲/۰۱۶	-	-	۰/۴۱۹	۰/۴۲۹	رد
۳۲	عزم جزم	-۱/۴۹۱	-	-	-	۰/۳۰۲	۰/۳۶۱	رد
۳۳	احساس	-۲/۰۵۵	-	-	-	۰/۲۱۹	۰/۲۳۹	رد
۳۴	برون‌گرایی	-۲/۰۵۵	-	-	-	۰/۲۰۹	۰/۳۰۵	رد
۳۵	خودشکوفایی	۱/۹۶۵	-	-	-	۰/۵۶۹	۰/۴۶۸	رد
۳۶	مهارت تصمیم‌گیری	۰/۴۱۸	-	-	-	۰/۵۲۹	۰/۳۲۵	رد

باتوجه به یافته‌های روش دلفی، خبرگان تعداد ۲۷ شاخص را بعنوان شاخص‌های موثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه در کسب‌وکارهای ورزشی تأیید کردند.

جدول ۵. جدول آزمون کندال و آلفای کرونباخ در مورد میزان توافق خبرگان و شاخص‌ها

راند	ضریب کندال	ضریب کای اسکوار	آزمون معناداری	آلفای کرونباخ
راند اول	۰/۴۷۶	۱۴۶/۶۸۷	۰/۰۰۱	۰/۸۵۶
راند دوم	۰/۴۹۴	۱۳۰/۲۸۸	۰/۰۰۱	۰/۸۸۵
راند سوم	۰/۲۳۰	۵۵/۶۲۰	۰/۰۰۱	۰/۹۳۶
راند چهارم	۰/۵۶۱	۱۴/۸۹۶	۰/۰۰۱	۰/۹۷۶

همانطور که قبلاً اشاره شد ضریب هماهنگی کندال معیاری از اجماع است که سطح اجماع بین اعضای دلفی را نشان می‌دهد. یافته‌ها بیانگر آن است که مقدار ضریب کندال بیشتر از ۰/۵ یا بسیار نزدیک به آن است که دلالت بر اجماع قوی خبرگان دارد. سطح معناداری برای ضریب هماهنگی کندال در همه عوامل نیز به معنای وجود توافق معنادار بین خبرگان است ($sig < 0/05$). همچنین مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای هر چهار راند

دلفی بیش از ۰/۷ محاسبه شده است که نشان از پایایی درونی بالای شاخص‌ها دارد (۴۵). بنابراین، می‌توان گفت که بین خبرگان اجماع کلی برقرار شده است.

ج) گام سوم: تحلیل روایت رهبران کارآفرین ورزشی

باتوجه به اینکه نظرات خبرگان و پیشینه بدون رجوع به تجربه و عمل در دنیای واقعی نمی‌تواند نشان‌دهنده جزئیات یک پدیده باشد در گام سوم تجربه زیسته برخی از رهبران کارآفرین ورزشی در ارتباط با موضوع پژوهش بررسی شد.

جدول ۶. کد گذاری مقولات مستخرج از مصاحبه اولیه

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی	ردیف	مضامین استخراجی	خلاصه روایت
مرد، کارشناسی ارشد تربیت بدنی، ۴۶ساله و سابقه ۱۸ سال	R1	آموزش، تخصص کارآفرینی، خلاقیت، احساس رضایت شخصی، تجربه کارآفرینی، قدرت رهبری، خطرپذیری،	یادمه بار اول که خواستم از یک فرصتی استفاده کنم و به قولی کارآفرینی کرده باشم هیچ تخصصی در زمینه کسب‌وکار و ریسک هاش نداشتم؛ اما خطر رو قبول کردم و جلو رفتم که به شکست انجامید بار دوم رفتم آموزش دیدم؛ اما باز موفق نبودم؛ اما بعد از چند بار شکست، با اینکه می‌دونستم ممکنه باز شکست می‌خورم؛ اما وقتی حس کردم تجربه دارم راه‌های خطر رو تشخیص می‌دادم و از تهدید فرصت ساختم...
مرد، کارشناسی ارشد مدیریت، ۵۹ساله و سابقه ۲۶ سال	R2	سخت‌کوشی، قناعت، رهبری کسب‌وکار، دانش و تحصیلات، استقلال،	نمیشه باور کنید همیشه که شب‌وروز کار نکنید و بخاید موفق بشید من یادمه به شدت بی‌پول بودم و نیاز داشتم از نظر مالی مستقل بشم پس بایستی خیلی تلاش می‌کردم باور کنید بارها خورم زمین اما از زمین پاشدم و کار کردم می‌دونین اگه قانع نباشین و اراده قوی نداشته باشین نمی‌تونین توی کسب‌وکار موفق باشین...
مرد، کارشناسی ارشد MBA، ۴۷ساله و سابقه ۱۱ سال	R3	فرهنگ کارآفرینی، تعهدات اخلاقی، تعهد احساسی، اعتمادبه‌نفس، خودمحوری، خودکارآمدی، خودیابی	یک کارآفرین بایستی به کسب‌وکارش متعهد باشه و همچنین به اخلاقیات، نمیشه که بگی جامعه یه طرف منم یه طرف، بایستی همگام با جامعه بود مسئولیت‌پذیر بود و با اتکابه‌نفس کار کنی و اگه تعهد داشته باشی میتونی از همه فرصت‌ها بهترین بهره رو ببری؛ چون خود خدا هم کمکت میکنه...
مرد، کارشناسی شیمی، ۵۴ساله و سابقه ۲۲ سال	R4	تفکر استراتژیک، بینش وسیع، نگرش کارآفرینانه، اشتیاق کارآفرینی، اراده و پشتکار، پیش‌بینی آینده، مهارت‌های مالی، تعهد	اون موقع می‌دونستم که نباید بدون فکر پیش برم برای همین نقشه کشیدم و همه آینده رو برای خودم ترسیم کردم و سعی کردم بدونم در درازمدت چی میشه ایا این فرصته یا تهدید! کی چگونه و به چه صورت بهش پاسخ بدم! همه زوایای کار رو سنجیدم و با اراده قوی و توکل به خدا شروع کردم...
مرد، کارشناسی ارشد	R5	مهارت و ظرفیت کارآفرینی، میزان موفقیت	الان مدت‌هاست که همون موفقیت‌های قبلی و تجربه‌ای که دارم گره از کار من باز یکنه راستش راهی نیست نرفته باشم مشکلی نیست که برام

تربیت بدنی، ۳۶ ساله و سابقه ۹ سال		قبلی، تجربه کسب و کار، هوش تجاری، خلاقیت کارآفرینانه، فرصت طلبی هوشمندانه	پیش نیومده باشه اما من بی باکم چون بلد شدم چکار کنم و چجوری گلیم خودم رو از اب در بیارم...
مرد، دکتری تربیت بدنی، ۴۴ ساله و سابقه ۹ سال	R6	ریسک پذیری، انگیزه کارآفرینی، خودکارآمدی، تفکر خلاق، پیش اعتمادی، نگرش مثبت، آینده نگری	کارآفرینی بینی قول خطرا! اگه خطر رو قبول نمی کنی نمی تونی کارآفرین بشی، همه فرصت ها به ریسک هستند و تهدید و همه تهدیدها هم میتونن فرصت باشند این خلاقیت و انگیزه شماست که مشخص میکنه از به تهدید فرصت بسازین یا فرصت رو به تهدید تبدیل کنید پس ریسک پذیری در کنار تفکر و آینده نگری هوشمندانه راهکار موفقیت یک کارآفرین هستش...

با توجه به نتایج جدول شماره ۶، از روایت های انجام شده تعداد ۳۴ مولفه بعنوان شاخص های موثر بر نقش شخصیت کارآفرین در بهره برداری از فرصت های کارآفرینانه در کسب و کارهای ورزشی استخراج شد که پس از انجام تجارب زیسته، پژوهشگر داستان های مشارکت کننده گان را طی توالی زمانی و براساس اصول روایت پژوهی کالدینین و کانلی (۲۰۰۴) مبتنی بر تمرکز روایت بر سه عنصر زمان، مکان و تعاملات، باز داستان سرایی کرد (۴۶). سپس روایت کاملا به مشارکت کننده بازگردانده شد تا در مورد آن نظر داده و اگر سوء تفاهم و اشتباهی انجام شده، بازنگری لازم در آن صورت گیرد. به این ترتیب روایی پژوهش با استفاده از استراتژی بازبینی پژوهش بوسیله مشارکت کننده تامین شد. همچنین یافت ها و مراحل و انجام کار توسط دو نفر صاحب نظر و خبره در ضریب هولستی^۱ زمینه این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. برای بررسی پایایی این پژوهش از ضریب توافق کدگذاران به روش هولستی^۲ (۱۹۶۹) استفاده شد و میزان توافق کدگذاران این تحقیق برابر ۰/۸۸ بدست آمد.

د) گام چهارم: ارائه مدل و ترکیب مراحل سه گانه

در این مرحله نتایج حاصل از سه گام قبلی، ۳۳ مولفه از بخش فراترکیب پیشنهادی، ۲۷ مولفه از روش دلفی (برآیند مصاحبه ها با خبرگان) بر اساس نظر خبرگان و ۳۴ مولفه از تحلیل روایت کارآفرینان برتر بدست آمده و سپس ترکیب و ادغام شده و ابعاد و شاخص های نهایی در قالب یک الگوی کلی رسم شد. بر اساس مدل قیاسی-اکتشافی این پژوهش تعداد ۴۴ شاخص در قالب ۷ بُعد نشانگر نقش و اثر شخصیت کارآفرین بر بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در کسب و کارهای ورزشی می باشند.

۱ تعداد موارد اشتراک * ۲ بر تعداد کل کدگذاری اولیه + تعداد کل کدگذاری دوم است. حداقل میزان مورد قبول شاخص هولستی بالای ۰٫۸ در نظر گرفته شده است.

ه) گام پنجم: بررسی تناسب مدل

جهت بررسی تناسب کلی مدل لذا یک چک‌لیست با ۴۴ شاخص و در ۷ بُعد در طیف لیکرت پنج‌گانه برای بررسی مرتبط بودن و اعتبار سنجی شاخص‌های نهایی تهیه و در بین نمونه ۱۷ نفری از خبرگان (گام دوم) و کارافرینان ورزشی (گام سوم) توزیع شد. با توجه به اینکه هدف بررسی میزان توافق بین ارزیاب‌ها می‌باشد لذا در اعتبار سنجی شاخص‌ها با توجه به نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون تی تک نمونه‌ای بهره گرفته شد که نتایج در جدول شماره ۷ قابل مشاهده می‌باشد.

جدول ۷. نتایج اعتبار سنجی ابعاد و شاخص‌های شناسایی شده

ردیف	ابعاد	میانگین	آماره t	معناداری	وضعیت
۱	خودکارآمدی	۴/۲۰۱	۶/۵۸۸	۰/۰۰۱	معتبر
۲	استقلال‌طلبی	۴/۶۸۵	۹/۲۲۳	۰/۰۰۱	معتبر
۳	ریسک‌پذیری	۴/۴۵۲	۱۰/۸۵۶	۰/۰۰۱	معتبر
۴	ویژگی‌های فردی	۴/۳۶۳	۶/۲۱۵	۰/۰۰۱	معتبر
۵	خلاقیت	۴/۲۴۵	۱۴/۷۰۱	۰/۰۰۱	معتبر
۶	تلاش و پشتکار	۴/۱۴۲	۹/۱۴۲	۰/۰۰۱	معتبر
۷	شبکه کارآفرینی	۴/۴۷۷	۶/۰۲۴	۰/۰۰۱	معتبر
۸	مهارت و تجربه کارآفرینی	۴/۲۴۷	۴/۴۷۱	۰/۰۰۱	معتبر

* باتوجه به تعداد زیاد شاخص‌ها، فقط نتایج مرتبط با ابعاد در مقاله گزارش شده است.

نتایج جدول شماره ۷، نتایج نشان می‌دهد هیچکدام از شاخص‌ها به علت عدم کسب امتیازات و شرط لازم (مد و میانه پایین‌تر از ۳، میانگین پایین‌تر از ۳، انحراف معیار بزرگتر از ۱ ضریب تغییرات بزرگتر از ۰/۳ و همچنین عدم وجود اجماع نظر بین کارشناسان، رهبران کارآفرین و نخبگان) نامناسب تشخیص داده نشدند لذا تعداد مدل نهایی با ۷ بُعد و ۴۴ شاخص تأیید شد. همچنین برای بررسی اعتبار شاخص‌ها و مدل از معیارهای چهارگانه گلیسر و اشتراوس (۱۹۶۷) بهره گرفته شد.

جدول ۸. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای تعیین درجه اعتبار مدل پیشنهادی

آیتم	سوالات	میانگین	t	df	Sig.
تطبیق	آیا مدل و شاخص‌ها از داده‌های بررسی شده تولید شده است؟	۴/۴۲۵	۱۲/۴۲۵	۱۶	۰/۰۰۰۱
قابلیت فهم	آیا شاخص‌ها شکل کلی نظام‌مند به هم مرتبط شده‌اند؟	۴/۷۵۴	۸/۷۸۵	۱۶	۰/۰۰۰۱
قابلیت تعمیم	آیا مدل چنان تبیین شده که تغییر شرایط متفاوت را در نظر بگیرد؟	۴/۴۵۲	۱۱/۴۵۲	۱۶	۰/۰۰۰۱
کنترل	آیا یافته‌های نظری برای طراحی مدل با اهمیت به نظر می‌رسند؟	۴/۳۲۱	۹/۰۱۴	۱۶	۰/۰۰۰۱

نتایج جدول شماره ۸ نشان می‌دهد در سازه‌های تطبیق، قابلیت فهم بودن، قابلیت تعمیم بودن و کنترل، مقدار آماره t محاسبه شده در سطح ۰,۰۱ معنادار است و مقایسه میانگین مشاره‌ده شده با میانگین مورد انتظار نشان می‌دهد که مدل نهایی از دیدگاه متخصصان با اطمینان ۹۹ درصد دارای اعتبار است.

بحث و نتیجه‌گیری

شناخت عواملی که در تصمیم‌گیری کارآفرینان در کسب‌وکارهای ورزشی خصوصا در شرایط عدم قطعیت دخالت دارند سخت و بسیار پر ابهام هستند که این پژوهش برای کاهش ابهام‌های موجود در جهت شناسایی عوامل موثر بر تصمیم‌گیری در بهره‌برداری از فرصت در عدم قطعیت شخصت کارآفرین را بعنوان فاکتوری مهم تاثیر گذار در تصمیم‌گیری کارآفرینان مورد بررسی قرار داد. بر اساس یافته‌ها ۴۴ مولفه در قالب ۷ عامل خودکارآمدی، استقلال طلبی، ریسک‌پذیری، ویژگی‌های فردی، خلاقیت، تلاش و پشتکار، شبکه کارآفرینی و مهارت و تجربه کارآفرینی بعنوان ابعاد و شاخص‌های شناسایی شد. با وجود اینکه هیچ پژوهش کاملا مرتبط با این پژوهش انجام نشده است اما شاخص‌های شناسایی شده در این پژوهش با برخی از ابعاد و شاخص‌های شناسایی شده در پژوهش‌های صورت گرفته قبلی همراستا بود در این راستا ورزشکار و همکاران (۱۴۰۰) (۴۷)، کونور و همکاران (۲۰۱۳) (۲۵) و سونین و همکاران (۲۰۱۲) (۲۶) بر مقابله با عوامل استرس‌زا، ریسک‌پذیری و تحمل شکست را شناسایی، ایزد خواه و همکاران (۱۴۰۱) (۱)، شاه و سومارو (۲۰۱۵) (۲۳) و نانه (۲۰۱۹) (۴۸) نیز در پژوهش‌هایشان هوش، دانش کارآفرینی، نگرش کارآفرینانه، مهارت کارآفرینی و تجربه کسب‌وکار را در مورد شخصیت کارآفرین فعال ذکر کردند همچنین بوژر و آواسیلدیکای (۲۰۱۶) و هو و همکاران (۲۰۱۸) (۴۹) خلاقیت، نوآوری و فرصت طلبی را از ویژگی‌های کارآفرینان در جهت بهره‌برداری از فرصت ذکر کردند از جهتی دیگر اسکینر و همکاران (۲۰۰۳) (۱۵)، دوبرووچ و همکاران (۲۰۱۶) (۲۰)، ژائو و همکاران (۲۰۱۰) (۱۹) و مرادیان و همکاران (۲۰۱۶) (۳۵) ویژگی‌هایی چون سبک زندگی، اعتماد به نفس، شجاعت، مسئولیت، خلاقیت، جنسیت و سن را شناسایی کردند نهایتا اینکه بلس (۲۰۱۵) (۲۲)، نوری و همکاران (۱۳۹۷) (۵۰)، تو و همکاران (۲۰۱۲) (۳۶) و ریمیکین (۲۰۱۳) (۵۱) شاخص‌هایی چون خودکارآمدی، استقلال طلبی، انگیزش و تمایل، خودکنترلی را شناسایی کردند که با نتایج این پژوهش همراستا بود.

در تبیین این نتایج می‌توان بیان داشت کارآفرینی ورزشی، به منزله فصل مشترک کارآفرینی و مدیریت ورزشی، حوزه‌های نوظهور محسوب می‌شود که به سرعت در حال توسعه و گسترش است. کارآفرینی در ورزش را می‌توان فرایند استفاده از فرصت‌های اقتصادی موجود در ورزش دانست. کارآفرینی در ورزش باید فرصت‌های موجود در ورزش را دریابد و از آن فرصت‌ها برای خلق فعالیت‌های کارآفرینانه نوپا استفاده کند. شناخت فرصت‌های کارآفرینی در ورزش نیازمند منابع درونی است که شخص کارآفرین را در به بهره‌برداری از فرصت کمک می‌کنند. این ویژگی‌های شخصیتی باعث تقویت روحیه کارآفرینی در محیط

ورزش می‌شود (۳۳). با وجود اینکه بین کارآفرینی در صنعت ورزش با سایر صنایع اختلافات عمده ای وجود دارد (۵۲) اما آنچه که بر انگیزاننده بهره برداری از فرصت می باشد شخصیت کارآفرین است که در همه صنایع مشترک می باشد (۵۳). رفتار از سان دارای جنبه‌های گوناگونی است که موجب شده همواره به عنوان یک موجود پیچیده شناخته شود و پیش بینی حرکاتش را مشکل یا غیرممکن سازد. این ناتوانی، بیشتر ناشی از عدم شناخت کافی در مورد طبیعت شخصیت افراد به عنوان یک پیشگوی معتبر و تفاوت‌های فردی آن هاست (۵۴). بدون شک صفات کارآفرینانه در شکل دادن رفتار فردی حایز اهمیت است. الگوهای روان شناختی، نقش شخصیت، انگیزش و تمایل در تاثیر گذاری بر کارآفرینی را برای تبیین کارآفرینی به کار می‌برند. فاکتورهای اصلی کارآفرینی، خصیصه‌های رفتاری است. رفتار، بازتابی از کنش‌های فردی است. توانایی یا تمایل فرد برای درگیر شدن موفقیت آمیز در رفتار کارآفرینانه به طور عمده به شخصیت فرد بستگی دارد (۵۱). هر کارآفرین دارای خصوصیات شخصیتی و انگیزه‌های خاصی است که وی را از سایرین متمایز و ممتاز می سازد. خصوصیات مشترکی که در اغلب کارآفرینان مشاهده می شود، ناشی از سوابق خانوادگی، توانمندی‌های ذاتی و چگونگی تعلیم و تربیت آن هاست. رهبران کارآفرین هوش و مهارت‌های تحلیلی بالایی دارند، قدرت مواجهه با ریسک و تحمل شکست را دارا می‌باشند. کارآفرینان از نااطمینانی‌ها هراس ندارند، از هنجارهای موجود پافراتر می‌نهند و سنت شکن، نوآور، خلاق و آفریننده هستند. اعتماد به نفس بالا، استفاده از روش‌های رسمی و غیررسمی برای آموختن تازه‌ها، از ویژگی‌های کارآفرینان است. همچنین آنان راه تفاهم با دیگران، پذیرش اندیشه‌های مخالف و روش زندگی در شبکه‌ها را به خوبی می‌دانند و دارای ارتباطات قوی با دیگرانند (۵۵). بنابراین از آن جهت که کارآفرین میل زیادی به ایجاد کسب‌وکار مستقل دارد و خود را از دیگران متمایز می‌کند لذا روحیه استقلال طلبی در بین کارآفرینان بسیار بالاست همچنین اینکه برای دستیابی به این استقلال بایستی اتکا به نفس بالایی در فرد کارآفرین وجود داشته باشد لذا خودکارآمدی لازمه دست یافتن به این مهم است بنابراین استقلال طلبی و خودکارآمدی مکمل یکدیگر هستند که در نهایت به تصمیم‌های کارآفرینانه در شرایط عدم اطمینان ختم می‌شوند. همچنین باید پذیرفت که کارآفرینان باتجربه کوشش بیشتری جهت گردآوری و پایش اطلاعات محیطی انجام می‌دهند و بیشتر تحقیقات آنها به موارد ناآشنا و ناشناخته اختصاص دارد. آنها با در نظر گرفتن عدم اطمینان و عدم قطعیت محیط و با تکیه بر تجارب و شناخت پیشین خود از جوانب مسأله پیشرو به گردآوری اطلاعات و پردازش ذهنی آن می‌پردازند. عدم قطعیت به معنای وجود ریسک‌های ناشناخته است هر اندازه ریسک‌ها بیشتر باشد عدم قطعیت بالاتر است لذا ریسک‌پذیری و عدم قطعیت و تصمیم‌گیری در چنین شرایطی اجتناب ناپذیر است.

این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود از جمله به محدودیت‌های ناشی از موضوع، چندوجهی بودن تصمیم‌گیری و تأثیر متغیرهایی اجتماعی، فرهنگی، روان‌شناختی، محیطی، ویژگی‌های خاص فرصت، اشتیاق کارآفرین، احساسات و... لازم است در پژوهش‌های بعدی امکان شناخت متغیرهای مرتبط با موضوع فراهم

شود که قدرت تبیین بیشتری داشته باشد. همچنین بر اساس نتایج از آنجا که تصمیمات کارآفرینانه در محیط‌های پویای کارآفرینی که امکان ارزیابی همه اطلاعات وجود ندارد، اتخاذ می‌شوند، به کارآفرینان توصیه می‌شود به منظور رویارویی با عدم اطمینان محیطی به همه جوانب مسئله پیشرو به صورت منسجم توجه نموده و از این طریق سطح درک خود از ریسک نهفته در ماهیت تصمیم‌گیری را افزایش دهند و بتوانند موقعیتی که در مقایسه با سایرین مخاطرات کمتری دارد را انتخاب نمایند. همچنین جهت مقابله با مشکلات و محدودیت‌های موجود در حیطه فعالیت کارآفرینی توصیه می‌شود کارآفرینان در جهت تقویت روحیه استقلال، خودکارآمدی و ثبات قدم در خود تلاش نموده و با بهره‌گیری از روش‌های شناخت درمانی، آموزش خودتنظیمی و خودکارآمدی شخصیت کارآفرینانه خود را پرورش دهند و در صورت امکان جهت بررسی ریسک‌های احتمالی ناشی از تصمیم‌گیری خود از جزئیات موجود در نظرات سایرین نیز بهره‌مند شوند.

تقدیر و تشکر

از انجائیکه این مقاله مستخرج از رساله دکتری اینجانب است از اساتید محترم که اینجانب را در نگارش رساله و مقاله استخراجی از آن کمک و راهنمایی کردند تشکر و قدردانی می‌شود.

References

1. Izadkhah S, Ashraf Ganjooei F, Haji Anzhaei Z. Designing a Strategic Business Model for Marketing Sports Products on Social Networks. *Research in Sport Management and Motor Behavior*. 2022;12(24):104-20 [In Persian]. doi: 10.52547/JRSM.12.24.104
2. Bahramfard, H., Bagheri Ragheb, G., Kordnaeij, A. The Role of Inspiration in the Decision to Exploit Entrepreneurial Opportunities in Sports Businesses. *Sport Management Journal*, 2023; 15(4): 257-237. [In Persian]. doi: 10.22059/jism.2023.358291.3135
3. Ashuri T, Dosti M, Razavi SMH, Hosseini A. Strategies for developing sports entrepreneurship opportunities on a macro level. *Public policy in management*. 2022;12(4):125-42 [In Persian]. doi: IJPA-2111-10808 (R1)
4. Crick JM, Crick D, Chaudhry S. Entrepreneurial marketing decision-making in rapidly internationalising and de-internationalising start-up firms. *Journal of Business Research*. 2020;113:158-67. DOI: 10.1016/j.jbusres.2018.11.033
5. Sharfizadeh D, Abbasi I, Mehrabi J. Designing a strategic decision-making model for venture capitalists in selecting start-up businesses in Iran with an emphasis on the embargo period. *Quarterly Scientific Research Journal of Entrepreneurship Development*. 2022;15(2):263-80 [In Persian]. doi: 20.1001.1.20082266.1401.15.2.4.0
6. Auerswald P, Dani L. Entrepreneurial opportunity and related specialization in economic ecosystems. *Research Policy*. 2022;51(9):104445. doi.org/10.1016/j.respol.2021.104445

7. McMullen JS. Entrepreneurial judgment as empathic accuracy: A sequential decision-making approach to entrepreneurial action. *Journal of Institutional Economics*. 2015;11(3):651-81. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1744137413000386>
8. Namjoo F, Mehrabi J, Sakti P. Designing a model for exploiting opportunities in line with the development of entrepreneurship in Iran's waste industry. *Development and capital*. 2022;7(2):253-72[In Persian]. doi: 10.22103/jdc.2022.19795.1267
9. Said S, Bouloiz H, Gallab M. New model for making resilient decisions in an uncertain context: The rational resilience-based decision-making model (R2DM). *Decision Making: Applications in Management and Engineering*. 2023;6(1):34-56. DOI: <https://doi.org/10.31181/dmame0601051229022s>
10. Fayolle A, Gailly B. From craft to science: Teaching models and learning processes in entrepreneurship education. *IEEE Engineering Management Review*. 2012;40(2):95-116. DOI:10.1108/03090590810899838
11. Brinckmann J, Grichnik D, Kapsa D. Should entrepreneurs plan or just storm the castle? A meta-analysis on contextual factors impacting the business planning-performance relationship in small firms. *Journal of business Venturing*. 2010;25(1):24-40. DOI:10.1016/j.jbusvent.2008.10.007
12. Chwolka A, Raith MG. The value of business planning before start-up—A decision-theoretical perspective. *Journal of business venturing*. 2012;27(3):385-99. DOI: 10.1016/j.jbusvent.2011.01.002
13. Alvarez SA, Parker SC. Emerging firms and the allocation of control rights: A Bayesian approach. *Academy of Management Review*. 2009;34(2):209-27. DOI:10.5465/AMR.2009.36982616
14. Andries P, Debackere K, Van Looy B. Simultaneous experimentation as a learning strategy: Business model development under uncertainty. *Strategic entrepreneurship journal*. 2013;7(4):288-310. <https://doi.org/10.1002/sej.1170>
15. Skinner EA, Edge K, Altman J, Sherwood H. Searching for the structure of coping: a review and critique of category systems for classifying ways of coping. *Psychological bulletin*. 2003;129(2):216. DOI: 10.1037/0033-2909.129.2.216
16. Bujor A, Avasilcai S. The creative entrepreneur: A framework of analysis. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2016;221:21-8. DOI:10.1016/j.sbspro.2016.05.086
17. Liang H, Saraf N, Hu Q, Xue Y. Assimilation of enterprise systems: the effect of institutional pressures and the mediating role of top management. *MIS quarterly*. 2007:59-87. DOI:10.2307/25148781
18. Zhao H, Seibert SE. The big five personality dimensions and entrepreneurial status: a meta-analytical review. *Journal of applied psychology*. 2006;91(2):259. doi: <https://doi.org/10.1037/0021-9010.91.2.259>
19. Zhao H, Seibert SE, Lumpkin GT. The relationship of personality to entrepreneurial intentions and performance: A meta-analytic review. *Journal*

- of management. 2010;36(2):381-404. <https://doi.org/10.1177/0149206309335187>
20. Dobrovič J, Korauš A, Dančišinová L. Sustainable economic development of Slovakia: Factors determining optimal tax collection. *Journal of Security & Sustainability Issues*. 2016;5(4). DOI:10.9770/jssi.2016.5.4(8)
  21. Deáková K, Dražovská K, Grznárik D, Kondášová I. *Podnikanie*. Bratislava: SOPK. 2010. DOI:10.14254/2071-789X.2014/7-3/2
  22. Belás J, Ključnikov A, Vojtovič S, Sobeková-Májková M. Approach of the SME entrepreneurs to financial risk management in relation to gender and level of education. *Economics and Sociology*. 2015. DOI: 10.14254/2071-789X.2015/8-4/2
  23. Soomro BA, Shah N. Developing attitudes and intentions among potential entrepreneurs. *Journal of Enterprise Information Management*. 2015. DOI:10.1108/JEIM-07-2014-0070
  24. Sidik IG. Conceptual framework of factors affecting SME development: Mediating factors on the relationship of entrepreneur traits and SME performance. *Procedia Economics and Finance*. 2012;4:373-83. DOI:10.1016/S2212-5671(12)00351-6
  25. Knörr H, Alvarez C, Urbano D. Entrepreneurs or employees: a cross-cultural cognitive analysis. *International Entrepreneurship and Management Journal*. 2013;9:273-94. DOI:10.1007/s11365-012-0235-2
  26. Soininen J, Martikainen M, Puumalainen K, Kyläheiko K. Entrepreneurial orientation: Growth and profitability of Finnish small-and medium-sized enterprises. *International Journal of Production Economics*. 2012;140(2):614-21. DOI: 10.1016/j.ijpe.2011.05.029
  27. Porfirio JA, Felício JA, Carrilho T, Jardim J. Promoting entrepreneurial intentions from adolescence: The influence of entrepreneurial culture and education. *Journal of Business Research*. 2023;156:113521. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.113521>
  28. Shane S, Nicolaou N. Creative personality, opportunity recognition and the tendency to start businesses: A study of their genetic predispositions. *Journal of Business Venturing*. 2015;30(3):407-19. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2014.04.001>
  29. Hemmert M, Cross AR, Cheng Y, Kim J-J, Kotosaka M, Waldenberger F, et al. New venture entrepreneurship and context in East Asia: a systematic literature review. *Asian Business & Management*. 2022;21(5):831-65. doi: 10.1057/s41291-021-00163-1
  30. Schmitt-Rodermund E. Pathways to successful entrepreneurship: Parenting, personality, early entrepreneurial competence, and interests. *Journal of vocational behavior*. 2004;65(3):498-518. DOI:10.1016/j.jvb.2003.10.007
  31. Shane SA. *A general theory of entrepreneurship: The individual-opportunity nexus*: Edward Elgar Publishing; 2003. https://doi.org/10.1007/0-387-24519-7_8
  32. Amini Roshan Z, Gholamian J, Mahmoudi A, Azizi B. Presenting a model of personality traits and entrepreneurial motivation on the intention to start small

- and medium sports businesses: the mediating role of entrepreneurial awareness. *Quarterly Scientific Research Journal of Entrepreneurship Development*. 2022;15(1):60-41[In Persian]. doi: 10.22059/jed.2022.332949.653808
33. javanmard m, farzan f. Investigating the role of personality traits in entrepreneurship spirit of Sports Science students. *Sports Marketing Studies*. 2021;2(2):151-76[In Persian].<https://www.doi.org/10.34785/J021.2021.422>
  34. Rehman SU, Elrehail H, Nair K, Bhatti A, Taamneh AM. MCS package and entrepreneurial competency influence on business performance: the moderating role of business strategy. *European Journal of Management and Business Economics*. 2023;32(1):1-23. DOI:10.1108/EJMBE-04-2020-0088
  35. Mooradian T, Matzler K, Uzelac B, Bauer F. Perspiration and inspiration: Grit and innovativeness as antecedents of entrepreneurial success. *Journal of Economic Psychology*. 2016;56:232-43. DOI: 10.1016/j.joep.2016.08.001
  36. Tu C, Hwang S-N, Chen J-S, Chang F-Y. The joint effects of personal and relationships characteristics on micro-entrepreneurial success. *Procedia Economics and Finance*. 2012;4:365-72. DOI:10.1016/S2212-5671(12)00350-4
  37. Şahin F, Karadağ H, Tuncer B. Big five personality traits, entrepreneurial self-efficacy and entrepreneurial intention: A configurational approach. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*. 2019;25(6):1188-211. DOI:10.1108/IJEER-07-2018-0466
  38. Mondalizadeh Z, Khosravizadeh E. The Effectiveness of teaching the Entrepreneurship Course on Entrepreneurial Personality Characteristics and the Entrepreneurial Intent of undergraduate Students of Sports Sciences. *Sports Marketing Studies*. 2021;2(1):156-80[In Persian]. DOI:10.14687/jhs.v14i4.4918
  39. Spector-Mersel G. Narrative research: Time for a paradigm. *Narrative inquiry*. 2010;20(1):204-24. DOI:10.1075/ni.20.1.10spe
  40. Clandinin D, Caine V. Narrative inquiry. In reviewing qualitative research in the social sciences. Routledge; 2013. DOI:10.3126/fwr.v2i1.70514
  41. Gorard S, Taylor C. Combining methods in educational and social research: McGraw-Hill Education (UK); 2004.
  42. Glaser B, Strauss A. The discovery of grounded theory Aldine Publishing Company. Hawthorne, New York. 1967.<https://doi.org/10.4324/9780203793206>
  43. Creswell JW, Miller DL. Determining validity in qualitative inquiry. *Theory into practice*. 2000;39(3):124-30. DOI:10.1207/s15430421tip3903_2
  44. Moss S, Prosser H, Costello H, Simpson N, Patel P, Rowe S, et al. Reliability and validity of the PAS-ADD Checklist for detecting psychiatric disorders in adults with intellectual disability. *Journal of intellectual disability research*. 1998;42(2):173-83. DOI: 10.1046/j.1365-2788.1998.00116.x

45. Cronbach LJ. Coefficient alpha and the internal structure of tests. *psychometrika*. 1951;16(3):297-334.doi: 10.1007/BF02310555
46. Clandinin DJ, Connelly FM. *Narrative inquiry: Experience and story in qualitative research*: John Wiley & Sons; 2004.
47. varzeshjar M, Musa Khani M, Davari A, Heydarzadeh K. Providing a native model for identifying and exploiting entrepreneurial opportunities in the field of e-commerce. *Development and Transformation Management Quarterly*. 2021;13(44):21-31[In Persian]. DOI:10.5465/AMR.2001.27879266
48. Neneh BN. From entrepreneurial alertness to entrepreneurial behavior: The role of trait competitiveness and proactive personality. *Personality and Individual Differences*. 2019;138:273-9. DOI:10.1016/j.paid.2018.10.020
49. Hu R, Wang L, Zhang W, Bin P. Creativity, proactive personality, and entrepreneurial intention: the role of entrepreneurial alertness. *Frontiers in psychology*. 2018;9:951.https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00951
50. Nouri M, Sharifzadeh M. An Analysis of the Influence of Emotional Intelligence Components on Rural Entrepreneurial Opportunities: The Case of Fars Province. *Journal of Entrepreneurial Strategies in Agriculture*. 2018;5(10):1-9[In Persian].doi: 10.29252/jea.5.10.1
51. Remeikiene R, Startiene G, Dumciuviene D, editors. Explaining entrepreneurial intention of university students: The role of entrepreneurial education. *International conference*; 2013.doi: 13:299-307
52. Khayyat B, mohamadian f, Majedi N. Factor analysis of factors promoting and inhibiting the development of sports entrepreneurship in women. *Strategic Studies on Youth and Sports*. 2023;22(59):269-86. https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1725.2223
53. Hosseini SK, Asgharpour Masouleh AR, Noghani Dokht Bahmani M. Exploring Entrepreneurial Personality Formation using Grounded Theory Approach. *Ferdowsi University of Mashhad Journal of Social Sciences*. 2020;17(1):28-1.https://doi.org/10.22067/jss.v17i1.64944
54. Leutner F, Ahmetoglu G, Akhtar R, Chamorro-Premuzic T. The relationship between the entrepreneurial personality and the Big Five personality traits. *Personality and individual differences*. 2014;63:58-63. DOI:10.1016/j.paid.2014.01.042
55. Vodă AI, Florea N. Impact of personality traits and entrepreneurship education on entrepreneurial intentions of business and engineering students. *Sustainability*. 2019;11(4):1192.https://doi.org/10.3390/su11041192